

ਮਾਨਯੋਗ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

ਮੈਸਰਜ਼ ਜੋਤੀ ਕੈਮੀਕਲ ਐਂਡ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ ਰੋਡ, ਸੈਮ ਏ ਅਤੇ ਹੋਰ,

- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ—ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1989 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 58

1 ਨਵੰਬਰ, 1991

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950- ਕਲਾਮ 226/227— ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ, 1985— ਧਾਰਾ 30— ਕੀ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ— ਨਮੂਨੇ ਦੀ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ — ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲਤਾ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖਾਦ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ। 1 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਧਾਰਾ 30(2) ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ, ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 30(2) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(ਪਰਾ 11)

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਬਹਾਈ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ, ਸ .

ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਟੀ.ਐਸ.ਢੀਡਸਾ, ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ,

ਨਿਰਣਾ

ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.

(1) ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ, 1985 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਲੇਬੋ ਰੇਟਰੀ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ

ਫਾਰਮ L ਵਿੱਚ ਭੇਜੇਗੀ। ਉਕਤ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨਾ। ਕੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ? ਇਹ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਤੱਥ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਖਾਦ ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਿੰਕ ਸਲਫੇਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਡੀਲਰ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਖਾਸ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਰੀਖਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸੈਂਕੜੇ ਨਮੂਨੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮਿਆਰ ਦੇ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ P. 4 ਅਤੇ P. 5 ਵਜੋਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 2 ਦਸੰਬਰ 1985 ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡੀਲਰਾਂ ਤੋਂ ਸੈਂਪਲ ਵੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਮੂਨਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਲਾਂ ਢਿੱਲੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਅਧੀਨ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਧਾਨਕ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਅੰਤਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ. 19 ਫਰਵਰੀ, 1986 ਦੀ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧੀ ਪੀ. 1 ਵਜੋਂ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ 1988 ਨੂੰ ਐਫਆਈਆਰ ਨੰਬਰ 26 ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 19 ਨਵੰਬਰ 1988 ਦਾ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 2 ਅਤੇ ਚਲਾਨ ਦੀ ਨਕਲ ਅਨੁਬੰਧੀ ਪੀ. 3 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਲਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੋ-ਗੁਣਾ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਗੜ ਗਈ ਹੈ। ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦੱਸਦਿਆਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(3) ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਮੂਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਿ ਨਮੂਨੇ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਢਿੱਲੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ 76 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।" ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਖਾਦ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਰਿਲਾਇੰਸ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 4109 ਆਫ 1978 (ਮੈਸਰਜ਼ ਸਤਪਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਦੇ 20 ਨਵੰਬਰ 1978 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।

(4) ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਬਹਾਈ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਮਲਿਕ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਜੋਤੀ ਕੈਮੀਕਲ ਐਂਡ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ ਰੋਡ। ਸਮਾਣਾ ਅਤੇ 445 ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.)

ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 21. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਤਪਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਿਵਸਥਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿੰਕ ਸਲਫੇਟ ਵਰਗੀ ਖਾਦ ਦੀ ਸ਼ੈਲਫ ਲਾਈਫ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(5) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਤਪਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਿੱਟਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ 1957 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ: -

“ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਖਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਜੋ ਵੇਚਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਇਸ ਲਈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਸੂਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਫੈਕਟਰਰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਉਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਾਦ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਸਿਲੇ ਹੋਏ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਮੂਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (1) (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਡੀਲਰ 'ਤੇ ਸਖਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਸੂਰ ਨਿਰਮਾਤਾ ਜਾਂ ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਆਰਡਰ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਕਲਪਨਾ

ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਲਾਇਸੈਂਸ-ਧਾਰਕ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਵੈਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਸਬ-ਸਟੈਂਡਰਡ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜ਼ੋਰਾਂ-ਸ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(6) ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਏ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਿਵਸਥਾ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

(7) ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦੂਜੇ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 30(2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਸਥਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 30 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"30. ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ।—

(1) ਜਿੱਥੇ ਖਾਦ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਫਾਰਮ K ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਡਰਾਅ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫਾਰਮ L ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗੀ।

(3) ਉਹ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਡੀਲਰ/ਨਿਰਮਾਤਾ/ਪੂਲ ਹੈਂਡਲਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਨਮੂਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ।"

(8) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖਾਦ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਡਰਾਅ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 7 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ "ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫਾਰਮ L ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ" ਅੱਗੇ ਭੇਜਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੇ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਤਾ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਪਬੰਧ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਕਦਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਨੂੰ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣਾ ਮੈਸਰਜ਼ ਜੋਤੀ ਕੈਮੀਕਲ ਐਂਡ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ ਰੋਡ। ਸਮਾਣਾ ਅਤੇ 447 ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.)

ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ; ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਤਾ ਆਦਿ ਨੂੰ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਸੰਚਾਰ ਸੂਚਨਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਡਿਫ਼ੋਲਟ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ-ਸਾਰਣੀ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

(9) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 30 ਦੇ ਹਰੇਕ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, (ਸ਼ਬਦ "ਸ਼ੈੱਲ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਮੂਨਾ "ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ", "ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੇਗੀ" ਅਤੇ "ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰੇਗੀ"। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 'ਸ਼ੈੱਲ' ਦਾ ਅਰਥ 'ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ' ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਜ਼ਕਦਾ ਹਾਂ ਸ਼ਬਦ 'ਸ਼ੈੱਲ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(10) ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ 1957 ਦੇ ਖਾਦ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ 1985 ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਦਮ "ਉਸ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰ ਟੈਸਟਿੰਗ ਲੈਬਾਰਟਰੀਆਂ ਦੀ ਫੰਕਸ਼ਨਿੰਗ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ 1-2 ਸਾਲ ਲੈਂਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਖਾਦ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ, 1957 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕ ਸੀ ਕਿ ਸੰਪੂਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅੰਤਮ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਦੇਸ਼ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਲਾਜ਼ 13 ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਦੇ ਡਰਾਅ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਫੋਈ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਲਈ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। 60 ਦਿਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਥਾਰਟੀ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮਿੱਠਾ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 30 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(11) ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖਾਦ ਜ਼ਰ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਨਤੀਜੇ. 1 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 (2) ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ, ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 30 (2) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(12) ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਖਾਦ ਦੀ ਸ਼ੈਲਫ ਲਾਈਫ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਖਾਦ ਦੀ ਸ਼ੈਲਫ ਲਾਈਫ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਨਮੂਨਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਡੀਲਰ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਖਾਦ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਮੂਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਤਾ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(13) ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 1 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ. 2 ਤੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ. 3 ਦੇ ਚਲਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜੇ. ਐੱਸ. ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਮਾਨਯੋਗ ਜੀ. ਐਸ ਚਾਹਲ ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

CrI. 1991 ਦਾ ਆਰ. ਨੰਬਰ 385

27 ਮਾਰਚ, 1992

ਨਾਰਕੋਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਐਂਡ ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ ਸਬਸਟੈਂਸ ਐਕਟ 1985— ਸੈਕਸ਼ਨ 21—
ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ—ਟੈਬਲੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਰਬੀਟਿਊਰੇਟ — ਸਾਈਕੋਟ੍ਰੋਪਿਕ
ਪਦਾਰਥ — ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ।